

Արտածութեան քանի մը յաջող տարիներ ար- թան կրնան յառաջ բերել փոփոխութիւն մ'ի ղան. եթէ գիւշտի ժողովուրդն ժամանակ մ'ի վնասիկ ըլլայ՝ իւր հունձքը շահաբեր ընելու եւ իւր կենաց պիտոյցն աւելի աւստանութեամբ հոգալու, այն ասեմ կարելի է որ իրենց կենաց ցարդ շատ չա- փաւորեալ պէտքը կը շատայն եւ տարիներէ ետքն յոյսկայ որ վաճառացնեալութիւնն այս նպատակմբ եւ կը յաճախի: Բայց ասոնք կը նմանին անպայ- մանաժամ փոխանակադիրներո, որոնց հետ մեծ զգուշութեամբ վարուելու է:

Հոս պէտք ենք նաեւ երկու կարեւոր հիմնար- կութեանց վրայ դիտողութիւն ընել, որոնցմէ ա. աւախոյն գլխաւոր պաշտօնն պիտի ըլլայ Սէլանիքի եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ վաճառականութեան յարաբերութիւններն ընդարձակել՝ ասածել ու հաս- տատել, այս եւ Աստրիական-Հունգարական ֆա- նտախմուսիւնն ու Արտաւոյց Սէլանիքի ի Սե- լանիք. մինչ երկրորդ՝ 1888ին ամառը հիմնար- կութեան Գրաստութեան Սէլանիքի (Banque de Salo- nique) այս նպատակները միջնորդաբար տածելու յատուկ է Սէլանիքի Աւստրիական-Հունգարական Վաճառականութեան ու Արտաւոյց Սէլանիքի նպատակն համառօտիւ նշանակեցինք. բայց այն նորածին Սէլանիքի, որուն սահմանադիր ժողովն այս տարի Յունուարի առաջին շաբաթը գումարեցաւ, գործունէութեան կրայ կեանք տեղեկութիւն չենք կրնար տալ, այս միայն կրնանք հաստատել, որ այն Սէլանիքի իւր նպատակին բարորդին պիտի համա- պատասխանէ, եւ ինչ ինչ շահաբեր շարժմանց ու գործունէութեանց պատճառ, ու զորով պիտի ըլլայ: Սէլանիքի Գրաստութեան հիմնարկուած է Բարիզի Comptoir d'Escompte, ի հիւնդայի k. k. priviil. Oesterreichische Landesbankէն, Բէշտայի Un- garische Landesbankէն եւ Սէլանիքի Fratelli Al- latini անէն Օսմանեան կառավարութեան հաւա- նութեամբն երկու միլիոն Փրանքի գրամագլխով, եւ առ այժմ՝ յիսուն տարուան համար, եւ ամենազգի դրամական ու առեւտրական գործառնութեամբ կը պարապի: Սոյն գրամատան վարչութիւնը ընդհա- նոր ժողովէ ընտրուց վարչի խորհրդոյն ձեռքը կը կառուրուի. իսկ պաշտօնական ծանուցմանը Վ. Պոլսի, Սէլանիքի, Բարիզի ու Վիեննայի անուա- նի լրագրաց միջոցաւ կ'ըլլան: Առաջին անգամ հա- շուուց մը ընդհանրական բովանդակութիւնը 1889ին վե- ըջ պիտի փակուի, 1890ին ընդհանուր ժողովոյ առ- ջին հանուելու համար: Եթէ նաեւ այժմէն այս հիմնարկութեան գործող ու արգասեաց վրայ յա- տաստան կարելի կարելի չըլլայ, սակայն եւ այնպէս պէտք է սխառակել, որ Սէլանիքի գրամատուը թէ՛ սովորական զեղը (disconto) նուազընդուն է, եւ թէ՛ առատ վարկ (credit) իրը պատուաւոր ֆիրմայից շնորհելով՝ ի մասնաւորի Սէլանիքի առ- եւտրական յարաբերութեան Աւստրիոյ-Հունգա- րիոյ հետ շատ նպատակատու ըլլայ:

ՆԵՇՏՈՒՄԻ ԵՐԿՍԹՈՒՂԻՆԵՐ

Իպիտան Անկերիսի շինուելի երկաթ ուղւոյն վրայ Վ. Պոլսէն կը գրուի:

Երկաթ ուղւոյն իցմիտեն գէպ ի հարաւ կ'եր- թայ, Առկանուս լճին թովն անցնելով Ջաբարի հովիտը կը հասնի, որուն վրայէն երկու անգամ կ'անցնի հարիւր մեզր երկայն երկաթի կամրջով: Լէ՛՛՛քէ կայարանէն անմիջապէս ետքը հարաւուն հովիտը կը մտնէ, որուն մէջէն կամայ կամեց զար ի վեր կ'ելէ: Աննիտան բարձրութիւնը Պիլեմիլէն մինչև հարաբէջ տանող 11 հարաբմեզր երկայն ձաճառն վրայ է. այս բարձրութիւնը կը համեմատի 1 առ 40: Ընդհանրապէս 1 առ 100 բարձու- թեամբ ձաճառներէ խորշուած է: Քամի բարձուըք հասնելէն ետեւ՝ երկաթ ուղւոյն կու գայ Էպիլէ- հիբի ցածկէկ լեռնազառքը, որուն բարձրութիւնն է ծովէն 900 մեզր: Ասիկէ հասն. ի վայր յառաջա- նալով եւ երկու անգամ Ջաբարիայի գետակին՝ Բուրաքին վրայէն անցնելով՝ կը հասնի երկա- թ ուղւոյն իւր վերջնական՝ Անիւրիսի (Էնիւրիսի), որուն բարձրութիւնը ծովուն երեսէն գրեթէ 1000 մեզր է: Իցմիտեն գէպ Անիւրիսի երթեւեկութեան սեւտղութիւնը գրեթէ 20 օրն է, եթէ՛ շոգե- կառքը ժամու մը մէջ 30 հազարամեզր ձաճալայ ընէ. սակայն հարկ պիտի ըլլայ գիշերն Էպիլէ- հիբի երթեւեկութիւնն ընդհանուր:

Յիշատակաց արժանի են նաեւ ուրիշ երկու նոյննայի երկայնութեամբ երկաթեայ կամրջներ, զարձեալ հարասուն հովտին մէջ երեք պարապաւոր կամրջակամրջներ 50 մեզր բարձրութեամբ:

Երկայնաւեւ փակուղիք (tunnel) ձրաքի մէջ առնուած ընէ: Աստքերը խցիկներու բաժնուած են. կանանց խցկանց գործառնութիւնն տածելի կա- նանց համար պարտաւոր էն: Ատորով մասին պիտի գործածուին զլխաւորաբար գերմանական- ներք: Եղբշարձ մեքենաները մասամբ իւրք Վիւր- զեմպերիկ Էյլիկիէն քաղքին մեքենայի գործարան յանձնուած են, որուն հետ այժմ՝ գաշնադրու- թեան համար բանկցութեան մէջ են:

Այս երկաթ ուղւոյ շահաբերութեան մասին կը յուսացուի՝ որ սակիկ եւրոպական-արեւելեան երկաթ ուղւոյն զերազանցէ: Վաճառաց արտածու- թեան գլխաւոր աւարականքը պիտի ըլլան հաւա- նականազոյն ցորեն եւ ամեն տեսակ ընդեղան, Ան- կիւրիոյ այժու ցորեն (mohair), ծովու փրկուր կամ սպիտակ հող (Meerschaum, écume de mer) Էպիլ- շէհիբի կողմերէն: Պիլեմիլի մօտ շատ մը մետաք- սարաններ կան:

Երկաթ ուղւոյն շինութիւնն ու բանցցումը գերմանական գրամագլխով, գերմանական աստղ- ձով եւ վարչութեամբ ըլլալուն՝ սուղալի գերմա- նական վաճառականութեան ու ճարտարարուես- տից համար մեծ օգուտ պիտի ունենայ:

ԱՆԵՆՏՐԱԿԱՆ

ՅՐԵՐԳՆԻՆԻ 1889 ՅՈՐԻՆԵՆ ԸՆՈՂՔԻ ԵՐԿՍԹՈՒՂԻՆԵՐ
ՈՒՅԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒՄԻՆԵՐ

Վաճառաց լրտուտութիւնն են ներտուտութիւն: Վաճառաց ներտուտութիւնն Անտաղիոյ համար ըստ բաւականի բանուկ էր, Պարսկաստանի համար նուազ,

որուն պտտմանն էր կարելի եւ Գրպիճի կարաւանը զինքն անհարթութիւնն ու ձեռնայ կուտակումը: Ցեղական առևտուրը շատ նուազ էր ճանապարհայնացիներու թիւին համար:

Օտար երկիրներէ կանխ ապագ ինքրուեցյաւ, իսկ Ցամկաստանն շատ գինեքի բարեբայն:

Աւստրիական-Հունչարական Լչյոթի շոգեւաներով Թրիեստէն հետեւեալ վաճառքները մասնաւոր շաքար 214 կենդինար, սառի 0234, բրքեղէն 49, ապակեղէնք, յսեմնապակիք 210, թուղթ 142, պողպատ 201, լուցափայտ 115, Ֆէս 45'5, բամբակեղէնք 121'5, երկաթեղէնք 10'75, ժապարհեղէնք (passementerie) 9'5, գինեաք 6'5, գինեղ ոգի 32'5, արթիթ (քով, amadou) 100'5, ժանեակ (dentelle, Spitzten) 8, գարնուր 31'5, կարտի 16'5, մանր երկաթեղէն վաճառք (quincaillerie) 1, բամբակ 129, ձեռագործք 44'5 թաւշեղէնք ու մետաքեղէնք 17, փերեզակի վաճառք (mercerie) 23, ժամացոյց 1, զանազան աւարկայք 61, ամբողջական գումար 1825'75 կենդինար: Աստղանց շաքար Լչյոթի շոգեւաները Ցամկաստանի, Յունաստանի, Ռուսիոյ եւ Ռուսիոյ նաւահանգիստներէն 7785 կենդ. եւ 1,141,165 Ֆիորինի արժուութեամբ զանազան վաճառք բերին մեծին, այնպէս որ աւստրիական-Հունչարական նաւերն ի միասին 9610'75 կենդ. եւ 1,456,862 Ֆիորինի արժուութեամբ վաճառք բերած են: Այս անգամ եւս, ինչպէս ուրիշ անգամներ, մեծ քանակութիւն մ'աւստրիական-Հունչարական վաճառք օտար ազգաց շոգեւաներով փոխադրուած են:

Յունական շոգեւաներն Թրիեստէն ուղղակի վաճառք բերած են. շաքար 1800 կենդինար, բամբակեղէնք 84, գինեաք 8'75, խահլէ 30, գինեղ ոգի 147, բամբակեղէնք անգործք 5, զանազան աւարկայք 11, ամբողջական գումար 2085'25. Բայց սառի Ցամկաստանի ու Յունաստանի նաւահանգիստներէն զանազան վաճառք 4590 կենդինար 195,300 Ֆիորինի արժուութեամբ:

Գանիական շոգեւաները 985'5 կենդինար վաճառք 17,931 Ֆիորինի արժուութեամբ բերած են, որոնք են՝ սառի, գամ, ապակի, երկաթ, բամբակեղէնք, փերեզակի վաճառք, գաւառիկ պարիք:

Ուրիշ ազգաց շոգեւաները զանազան վաճառք 31,310 կենդինար 2,930,000 Ֆիորինի արժուութեամբ բերած են, իսկ առաջ տարուորները երկպայտորեն, առաջին փայտ, ալ եւ քարանձեմ:

Վիսնայաց արտադրութիւն: Աւստրիական-Հունչարական Լչյոթի շոգեւաներով Տրապիզունէն հետեւեալ վաճառքները հասուած են. ծխախոտ 1031'5 կենդինար, սիրգ 298, ձկան իւղ 132, բակլի 194'5, գորգ 164, շալ 28, աղած միս 239, թէմպէքի 749'75, կաղնի 236'5, կտաւեղէնք 28, ալ 885'5, սոսիճ 100, կաշի 34'5, մամ 15, աղած աղիք 22, ուսուիք 256'5, զանազան աւարկայք 297, ամբողջական գումար 4731'75 կենդինար, ոչեւր 2424 հատ: Աստղանց Թրիեստի համար էին՝ աղած աղիք 22 կենդինար, ձկան իւղ 87, թեմ 135, գորգ 104, ծխախոտ 34'5, ամբողջ ի միասին 382'5 կենդինար 46,332 սոկի Ֆիորին արժուութեամբ:

Յունական շոգեւաները Թրիեստ բերած են՝ 212 կենդինար կաղնի, ձկան իւղ, աղած աղիք եւ բամբակ 19,900 Ֆիորին արժուութեամբ, իսկ ուրիշ նաւահանգիստներ՝ 1590 կենդ. զանազան վաճառք 105,850 Ֆի. արժուութեամբ: Մէկու ընկերութիւններն ալ պատրիական ու անասորական բերքերէ տարած են զբթիճ 29,100 կենդինար 2,013,000 Ֆի.արժ:

Յամբուրի վայելի վաճառք փոխադրութեան գիներն առ մի կենդինար (180 հոկայ = 230 քելլիւրամ) շատ աւելի բարձրացած են եւ զանազան քաղաքաց համար էին. Էրզնկեան 170 արծ. զը. (16'15 սոկի Ֆի.), կարնի 195 (16'40), Բայրէթ 112 (9'28), Կիսիւշեան 85 (7'15), կարնի ի վան 230 (19'37), կարնի ի Մուշ 180 (15'12), կաղնի, սպանդի արձու, բակլի ու թէմպէքի արտածութիւնը շիշ մ'արժարժեցին:

Ռոնսպրոնի (transit) վիսնայացի Պարսկաստանն են ի Պարսկաստան: Դեկտեմբերի վերջը 8202 ծրար մնաց, որոնց վրայ վերջին եւամսին 11.054 ծրար յաւելաւ: Աստղանց Պարսկաստան խաւրուեցան 10,170 ծրար, այնպէս որ Պարսկ վերջը 8551 ծրար գեւ մնաց, գրեթէ ամէն մեկը կենդինար կէտքով:

Աւստրիոյ-Հոնդարիոյ վաճառքներն բերուած էին՝ Աուի 165 կենդ., լուցափայտ 1014, բրքեղէնք 114, պողպատ 157, փերեզակի վաճառք 255, ապակեայք 227, զանազան աւարկայք 349, ամբողջ ի միասին 2381 կենդ. 245,280 Ֆի. արժուութեամբ:

Անգղիական մեծաքանակ վաճառքներն բամբակեղէնք, շալ եւ գաւազանաձեւ երկաթ, ինչպէս միշտ, այսպէս ալ այս անգամ Պարսկաստան փոխանցուած գիւտաւոր առակալներն էին: Աւստրիական շաքարէն ոչ իսկ ծրար մը Պարսկաստան գնաց. իսկ գաղղկական գլուխ շաքար (Hutzucker, sucre en pain) 1473 կենդ. 29,460 Ֆի. արժուութեամբ խաւրուեցաւ:

Պարսկաստանն տարւելի վերջին եւամսին մէկ 4188 կենդ. վաճառք 477,900 Ֆի. արժ. Տրապիզուն եկաւ, որոնք էին՝ թէմպէքի 3500 կենդ., գորգ 350, շալ 78, շամիշ 210, անթափ մետաք 5:

Ֆրանսիական իրաւոր վաճառատուութեան գինն առ մի կենդինար (180 հոկայ = 230 քելլիւրամ) սովորական ծրար համար 579 զուրու էր, օմանեան լիբան 140 զը. հաշուելով (որ է 37'17 սոկի Ֆի.), եւ արեւոյաց համար 666 զը. (42'88 սոկի Ֆի.):

Ընթացք դրամոց: Լնտոն, երեք ամիս, Ագրլին 110'25 սոկի զը. Բարիթ, երեք ամիս, օսմ. սոկի 22 Ֆր. 85 սնդ. Վիննա-Թրիեստ, 31 օր, Թղմազամ Թիորին 9'30 սոկի զը. առասպան թղմազամ բուրի 8'52 սոկի զը. օսմ. սոկի 108 արծ. զը. նարուն 96 արծ. զը.:

Կապիտալիստիկ: Այս տարուան Յունաստան, Փետրուար, Մարտ ամսոց մէկ Տրապիզուն մասնաւոր 1701 նաւ 128,964 տակաւակչով, որոնց մէկ Աւստրիոյ-Հունչարական կողմէն 26 շոգեւան 23,953 տակաւակչով կը գանուէր:

ՉՄԻՐՆԵՐՈՅ 1888 ՏԵՐԻՈՅ ՏՆՏՆԱԿԱԿՆ ԳԻՐՔԸ
ՊՈՑՈՑՆԱԿՆ ՅԵՂԿԱԿՐԷ ԳՈՂՅԱԼ

1. Մանուսկոյ ու Ալամանկոյ Երկրներ:

Մանուսկոյն և Մանուսկոյն: Բամբակեղև-
նայ մէջ Չմիւռնի Տրայպարիլը գրաւած է, ան-
երկայ Անգլիան, որ ի մանուսկոյ T-Cloth եւ
Grey Shirtings նիւթ երկրի, նաեւ գերանով շու-
կայի մէջ օրական Տոջ Գործի կու տայ: Բայ ա-
տի՛ նաեւ մեծ քանակութեամբ White Shirtings
եւ Madapolans նիւթերը կը մտաւարարէ, որ
տեսակց պատշաճ նմանութիւնն Եւրոպայան
եսու կը շինէ: Կաես արեւել զուճար կերպանե-
րով՝ որպիսի են Prints, Drills, turkish red Twills,
Spinatos, Cambries եւ անւազոյն սնդուսով Չմիւռ-
նիոյ Տրայպարիլն ըստ մեծի մասին կը լեցընէ Անգ-
լիան: Prints ընդհանրապէս շատ կը գործածուի,
որովհետեւ աննեն գուճի ժողովրդեան մեծա-
մասնութիւնը նոյնը կը Տոջոյի: Անգլիական գի-
ւերը՝ Եւրասի Միւլհաւոյն, քաղքինէն զտա, անե-
նածտնէ է: Աւստրիա-Հունգարիան ալ փորձ փոր-
ձեց Prints նիւթով, որոնք Տոս Cosmanos անու-
անք մեծածեղան. սակայն նշանաւոր արքիւնք մը
չաճեցաւ. մէկ կողմէն վաճառքին գինը թանկ է,
միւս կողմէն նիւթին նմարեան արեւելեան ծա-
շակին չեն համապատասխաներ: Անգլիոյ համար
գործեալ ոչ սակաւ շահալուծաւթեան աւար-
կոյ են գոյնզոյն կերպաները, նոյնպէս Tulle եւ
Mousseline անկողնոյ վառապարի համար (mousti-
quaire), Ընդհանրապէս Ամերիկայի պիտակացեայ
եւ կաղաւտակ բամբակեղէնները (Cabots եւ Drills)
անգլիականներէն քերական են, եւ գործածու-
թիւնը տարէ տարի կը շատայ:

Չմիւռնական բամբակեղև յատուկներն
այս Տրայպարիլէն գրեթէ բոլորովն անհետացած
են. միայն կրնանք յիշել կանայքի գլխակաւոր
(Խոլմ)։ Որովհետեւ Չմիւռնիոյ համար այս շատ
կարեւոր մեծաւքը սոցորարք մեծ որով կը տարւի,
տեղացի ձեւաւարիւնները շարժեց այս նիւթին նմա-
նութիւնը շինելու, որուն մէջ իրենց շատ նպաս-
տամտոյց կըաւ տեղացի գործաւորաց շատ նուա-
զագոյն աւարչէքը. այնպէս որ տեղացի գործա-
տունները հիմայ ոչ միայն Փոքր Արիւոյ պիտոյքը
հոգաւու ի վիճակի են, այլ եւ Ատրիի, Երկր-
տաթ, Ռուսիոյ, Ալճիւն եւ Մարտըրի: Կոյն
զիջեցական սփռանութիւնըն (ֆիւլիւմ 35—56
անգլ. մասնաշաբ) նմանութիւնը տե-
ղացիք յաղորդեցին, որով զիջեցական վաճառքը
Չմիւռնիոյ Տրայպարիլին վրայ շատ նուազեցաւ:
Միայն Ս. Կալէն գործուած ու բանուած շղարշոյ
(tull) վառապարիլն, ձերմակ գերանն հիւսուած
ժանեակներն եւ ուրիշ բանուածները զեւ միշտ
բանակ վաճառականութեան աւարկայ են:

Մեծ շահեկանութիւն ունի միւսականաց
համար գիտեցող, որ Գամակոն ու Հալկայ բամբ-
ակեղևը կը ձեւակերտին: Ատրի եւ Վիտարարար
Ալճա պատմուածան (16/210 անգլ. մասնաշաբ)
հասն 3—4 Փրաքի, եւ Kettabis (բամբակեայ
պատտա մետրքն թելերով) ամեն զուճով: Մակ-

նեղիս եւ Քատրքեյ գոյնզոյն բրդոտ բամբակե-
ղէն աւարկաներ կը շինուին, ինչպիսի են՝ քաւ-
տառակ, երեսի պրիլ, բաղիթի լաթեք եւ այլն,
որոնք նաեւ գրեթէ ալ կը խաւրոնին:

Մանուսկոյն զերման: Բեւեւ Եւրոպայան
մտաւարաները շատ մեծ են տեղացի Տրայպարիլին,
սակայն յաւակն գերմանները Տոս մեծ արժէք
չունին. Տրայպարիլը գրեթէ բոլորովն Անգլիոյ
ձեւերն է: Աւստրիա-Հունգարիա վաճառատարու-
թիւնն թանկ գինը համար չկրցաւ մրցիլ: Թեպէտ
աւստրիական ի մանուսկոյ կարկից կերմաններն
յառաջագոյն շատ հաւնուած էին, իսկ կարեւ-
րեցին մասին վեջին տարւոյն ընթացքին մէջ
շատ եւս մնաց Անգլիա: Թուի թէ Բելգիա, Հա-
րուսային Գերմանիա եւ Ռեւնոյ գաւառներն այս
վաճառքիս մէջ, եւ նաեւ ստորագոյն նեղեւալ
գերմանի մէջ զԱնգլիա ժամանակաւ բոլորովն
պիտի գերազանցեն:

Վիրլեմպերկէն անգլիական գերմանի ըս-
յալճեաճ նմանութիւնները (անգլիական սնով
ծրարուած) ձեւ քանակութեամբ կու գան, եւ շատ
աւելի աման գնով կը վաճառուին: Տորնտոյոյ
կարկի գերմանի ներածութիւնը յառաջագոյն
միայն բուճեցող ճարտարաւորեալք ձեւերն էր,
հիմար Ռեւնոյ գաւառները փաստաւոր մրցու-
թիւնն է:

Կտակեղևը: Այս ձեւագոյն օղաբածին մէջ
կտակեղևն շատ քիչ կը գործածուի, ինչու որ աղ-
քատագոյն զտար միայն բամբակեղևն կը գործածեն:
Աւստրիա-Հունգարիոյ մէջ շինուածները ցարժ
անհամար ճանչցուած են, բայց որովհետեւ գեւ-
թեանն են գիները, սովորաբար Պեշթաւ շինուած
կտակեղևները կը գործածուին: Կտակեղևի
մրցութիւնը, որ ի մանուսկոյ փողոցի մասին կը
հանդիսանայ, գեւ չկրցաւ արժանաւոր ընդունե-
լութիւն գտնել, թեպէտ եւ շատ գեղեցիկ շինուած
են: Կտակեղևաց պիտոյքն զիտարարար կը կայ-
անայ անձեւորքի՝ փողոցի՝ սուսնի եւ այլն վրայ:
Աւստրիական ներածութիւնն յայտմ մասին անոր
համար ետ մնացած է, որովհետեւ գործատներն
սուսնի կտակեղև շատ նեղ կը շինեն, ընդհանրապէս
Տոս Երկր 2 1/2 ետաւ կտակեղևեամբ կը գործածուին:

Հնդկականի (jute): Հնդկականիք կտակ-
եղևը համար Dundeeէն կու գայ: Պատրաստ
պարիերեն (28/48 անգլ. մասնաշաբ) տեղացի Տրա-
պարիլին մէջ ամեն տարի վիճակներ կը վաճառուին:
Արասա (cotton, ficelle): Հս գործածուած
առասանի մեծագոյն մասը Պակիստան, եւ նաեւ
Գերմանիոյն կու գայ:

Պարսկ նման: Աւստրիականն ընդ-
հանրապէս շատ ամուր, ըստ այժմ նաեւ շատ թանկ
կը համարուի: Աս վաճառքին մեծ քանակութիւնն
Իտալիոյն կու գայ: Անգլիականն եւս տարւէ աւ-
րի մտքը կը գտնէ. ընդհանրապէս աւստրիականը
տարւէ տարի կը նուազի: Աւստրիական կտակ-
եղևի մրցուցիչն ու Մալգա կզգին կը բերուի:

Շորթըք, Շորթան պատտոյ (Modestoffe,
nouveau): Այս վաճառքին միայն բանակ տե-
սակները կրնան յիշատակել: Չմանաց նորաձեւ
պատտա յառաջ բերելու մէջ առաջին տեղին կը

պատկանի Անգղիոյ (Bradford, Manchester): Օրթէանի մէջ Aicha եւ Reichenberg բորեղէն ու բաւժ պակեղէն նորակէ պատասաւց մէջ Անգղիոյ Տեա մրցութեան կէտը: Եգիպտոս, սակայն առանց սպասուած արդեանց: Դասե ըրպէ՛ս շինուած ծածկոյթ ու վերուսկ Անգղիայէն մեծաւ բանակութեամբ կու գան: Բայց այս առարկայի մէջ Աւստրիա-Հունգարիա ոչ նուազ մրցութիւն կ'ընէ Անգղիոյ Տեա, որովհետեւ գունաւոր ու յունական ճաշակաւ շինուած ծածկոյթները մանաւանդ հոս լաւ մուտք կը գտնեն: Զպուռեմ՝ զարդարուն կամ բանուած բրդեղէն պատասաւրէրէ՝ Jacquards, Crêpe, Fichus barèges, Mozambique, Gros grains, Satin de Chine, Vichy, Popeline (Biarritzէն) Satin grec եւ այլն, գլխաւորաբար գաղղկականները բանուի են:

Կարաւանց պատասիքն ձոն դրամակահերդաս: Այս տարի Գաղղկայէն շատ քիչ վաճառք բերուեցաւ, ինչու որ այս առարկան ըստ հետեւի Աւստրիոյ ամառն ու հոնիականից պարտատուած կերպաներուն առկէր ՏետոյՏետե տեղի կու տայ: Ընդհանրապէս պէտք է ծանուցանել, որ Գաղղիոն իր արածէ կերպաներոյն ալ Արեւելքի համար իւր յառաջուն նշանակութիւնը կորսնցուցած է: Արամատարակայ նորակէ կերպասոց մէջ բոնիականները մարախական ու շեղիական գործանքն մեծ մրցութիւն կ'ընեն, եւ արդէն մեծ արգասիք ունենցան:

Քրդիայն նս կիս թրդեայ վարտանց ու յաւնիւնաց պիտուք մեծաւ մասաւք Անգղիայէն եւ Հարաւային Գերմանիայէն կը մատակարարուի: Եղչեմ տեսակները Գաղղկայէն Զվիցերիայէն եւ Իտալիայէն կը խաւրուին:

Արտիկ (պսիւմ): Աս տեսակին մէջ Արեւելքի համար ամենակարեւոր վաճառքն իւսանդիսեան տարին է, որոնք գլխաւորաբար Աւստրիոյ Ընդիպայէն եւ Գերմանիոյ Ռեյնոսի գաւառներէն կը բերուին: Բայց աւաճը որ յետին ժամանակներս օտարիկ մրցութեան պատճառաւ գրկելն ՏետոյՏետե կը նուազցուին: Երկու գլխաւոր տեսակներու կը բաժնուին, որոնց միոյն գինն առ մի կանգուն Ալիենական 1'60 —4 Ֆի., իսկ երկրորդինը՝ 1 —2 1/2 Ֆի. է: Ամենէն աւելի ուզուած եւ թանկ տեսակներն են տակաւին Deux positions եւ Masson, բայց նաեւ Պիկից շինուած Po Louis եւ Uso Lazony տեսակները, որոնք իրենց առանձին գեղեցկութեամբն նշանաւոր են, շատ կը փնտռուին: Ենտին ժամանակներս շատ մը լիւանդիսեան արեւտական բըրգով խանութեան առտի կը բերուի հրապարակը, որուն գիմարկուեմութիւնը թէեւ ասով շատ կը փառասի, սակայն ընդհակառակն շատ սժան է, որ պարտոյն հոս մեծ դեր կը խաղայ:

Սն առտոյն մէջ Պիկից բաւական արգասիք մը չէ ունեցած, նոյնպէս Պիկե կոնար իւր վաճառքովն աւելի նշանաւոր ու տարածեալ յարաբերութիւնները ունենալ: Պայիսանդերկ սեւ աստով լաւ առուստեր կ'ընէ, բայց սպքոնական եւ Բոսնիոյ շեղիական մրցութեան դէմ դժուարաւ կրնայ գիմանալ:

Պիկե կոնար իւր նորակէ նիւթոց մէջ բեղգբականաց եւ գերմանականց Տետամենայն նկատ-

մամբ մրցիլ: սակայն պատճառը յայնմ պէտք են փնտռել, որ Պիկեի վաճառքն հասեմատարար այս հրապարակի համար դեռ թանկ է, եւ դարձեալ գործարանատերերն իրենց զճագարութիւնը օտարազգի յաճանարդաց ճաշակաց ըստ բաւական շնն յարմարեր:

Մենարարակներու: Հոս եկող մետաքսա կերպաներն երկու տեսակ են՝ եւրոպական եւ ներքին, այս է ասորական գործարանի, սակայն այս վերջինն իւր մանուար արժէքն ալ կորսնցուցած է: Լինն, որ քանի մը տարի յառաջ մեծ քանակութիւն այս հրապարակին համար կը մատակարարեր, հարկադրեցաւ մասնաւորապէս իրաւ գունաւորուած նիւթոց մէջ Crefeldt եւ Zuricht մրցութեան առջև տեղի տալ, իսկ ողորդ, սեւա տեսակները Comoէն կու գան: Աւստրիա-Հունգարիոյ յառաջագոյն այս հրապարակին մէջ բաւական օգտաւ գործեց. սակայն մեծ քանակութեամբ կը նշմարեց, որ իւսանդիսեան հրապարակը արդէ տարի ուրիշ տերութեանց ձեռքը կ'անցնի: Թէեւ հոս հոն մարախական ու շեղիական վաճառք կը տեսնուի, որոնք արեւելեան ճաշակին կը համապատասխանեն, սակայն եւ այնպէս Աւստրիոյ գործարանատերերն զանց առին իրենց յառաջուն աւարտեղը պահպանել՝ նորագոյն ճաշակին համեմատ փորձի նիւթեր չգործեցաւ:

Մենարարակներ: Թաւշ մէջ ալ Լիննի վաճառքներն Crefeldt եւ Viersent գործածին առջև՝ եւն մտացած են: Ալիենա վերջն տարիներս մեծաւ մեծ շանք ըրաւ այս գործին ալ մասնակցութիւն, սակայն օգուտն ոչինչ եղաւ: Պատճառն աւելի, կարծեմ թէ է, պէտք է փնտռել պակասուոր պարտատուութեան՝ քան թէ վաճառքն նուազ արդիւնութեան մէջ: Հոս ամենարատնիկ տեսակներն են միաբոյն իրաւ գունով մետաքսեան նիւթ, նոյնպէս սեւ եւ գունաւոր կիսաթուղին ամենամեծ տեսակներն, 48 միշտե 51 ասոյիլիներ ըլլալով թեամբ:

Մենարարակներ: Ասոր մէջ Ալիենա բաւական ժամանակ անգործ կենալէ ետքն՝ իր նորանոր ու նորահար տեսակներովն մեծամեծ գործեր տեսաւ: Կը յանձնեց որ ըլլին ու շերտաւոր տեսակաց մէջ աւելի լաւագունութիւն մտնէր, որովհետեւ այս վաճառքն հրապարակին մէջ շատ անուր համարուած է, Գաղղիոն ալ Գերմանիոն հրապարակէ գրեթէ բոլորովին անհետացած են:

(Ըրարանիւթ.)

ՕՊՈՒՏՐՈՒՆԸ ՄԱՐԿԱՆՈՒՄԷ

Տաճիկան գինիներ: Կ. Օլիկն այժմ նոր գիւնեկաճառական բաժանորդագրութեան ընկերութիւն մը կը կազմուի, որուն նպատակն է ճաճկատանի գինեգործութիւնը զարգացընել եւ ասով գիւնը գինը նուազցընել: Այս ընկերութիւնը կը խորհրդ նոյնպէս ճաճկատանի գիւնեբերը գնել եւ գաղղկական մեծամեծ գիւնեկաճառատանց ծախել, որոնք բաւական ատենէ ի վեր ասճկական գինիները կը գնեն: